

Försäkringskassan har underlåtit att överlämna ett överklagande till länsrätten

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 29 maj 2007, anförde AA att Försäkringskassan hade underlåtit att överlämna hennes överklagande av ett beslut till länsrätten.

Utredning

Anmälan remitterades till Försäkringskassan för utredning och yttrande över vad som hade framförts i anmälan till JO. Försäkringskassan, länskontoret Stockholm, genom länsdirektören BB, anförde bl.a. följande.

Bakgrund

Försäkringskassan beslutade den 23 juli 2004 att inte betala ut sjukpenning från och med den 28 juli 2004. Den 16 september 2004 inkom AA med en begäran om omprövning av beslutet. Omprövningen den 18 oktober 2004 föranledde inte någon ändring av tidigare beslut.

En överklagan av beslut om sjukpenning inkom till Försäkringskassan den 30 november 2004. Försäkringskassan svarade AA i brev den 1 december 2004 att det inte är möjligt att överklaga ett beslut om sjukpenning under kommuniceringstid. AA hade då två pågående ärenden om sjukpenning och sjukpenninggrundande inkomst som skickats till henne och som hon hade beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på. AA meddelades att hon efter att beslut fattats i ärendena kunde inkomma med en ny överklagan inom två månader. Besluten om sjukpenning och sjukpenninggrundande inkomst har därefter omprövats av Försäkringskassan men inte överklagats.

En ny överklagan om indragning av AA:s sjukpenning inkom till Försäkringskassan den 10 januari 2005. Försäkringskassan avvisade då begäran om överklagan av omprövningsbeslut den 18 oktober 2004 som för sent inkommen.

Yttrande

Försäkringskassan kan konstatera att AA har skickat den överklagandeskrivelse som inkom till Försäkringskassan den 30 november 2004 under den angivna kommuniceringstiden för förslag till beslut om sjukpenning och sjukpenninggrundande inkomst. Eftersom skrivelsen inkom under kommuniceringstiden har handläggaren på Försäkringskassan tolkat skrivelsen som en begäran om överklagan av de kommuniceringsbrev som den 15 november 2004 skickats till AA. Skrivelsen har inte betraktats som synpunkter som inkommit under

kommuniceringstiden eller som överklagan av omprövningsbeslut den 18 oktober 2004.

Av rubriken på skrivelsen framgår att det gäller "Överklagan om beslut grundande sjukpenning" och av innehållet i skrivelsen framgår bland annat att AA har synpunkter på att Försäkringskassan vill dra in och sänka hennes sjukpenning. Det framgår inte av skrivelsen vilken period eller vilket beslut som AA vill överklaga. För att klargöra vad överklagandeskrivelsen avsåg borde Försäkringskassan ha utrett om det fanns något beslut sedan tidigare som kunde överklagas och vad som skulle omfattas av överklagandeskrivelsen. Det enda beslut som var överklagbart vid tillfället då skrivelsen inkom var omprövningsbeslutet från den 18 oktober 2004.

Enligt Försäkringskassans uppfattning borde den skrivelse som inkom till Försäkringskassan den 30 november 2004 ha tolkats som en överklagan av omprövningsbeslutet den 18 oktober 2004. Överklagandeskrivelsen har då inkommit i rätt tid. Försäkringskontoret Västerort kommer omedelbart att vidta erforderliga åtgärder med anledning av detta.

AA yttrade sig över remissvaret.

Bedömning

Enligt 23 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) skall den som överklagar ett beslut ange bl.a. vilket beslut som överklagas. En sådan uppgift behövs för att myndigheten lätt skall kunna identifiera det överklagade beslutet. Av praxis följer att denna föreskrift skall tillämpas mycket generöst, i vart fall när det är enskilda personer som har överklagat. Det innebär bl.a. att även otydliga uppgifter om det överklagade beslutet skall godtas, om det på annat sätt kan klarläggas vilket beslut som ett överklagande avser (RÅ 1988 ref. 33).

Om det vid överlämnandet av ett överklagande föreligger tveksamhet om skriftens egentliga syfte bör myndigheten, innan skriften överlämnas till domstol, underrätta klaganden om åtgärden (se JO 1999/2000 s. 188 och RÅ 1988 ref. 33).

Av utredningen i det aktuella ärendet framgår följande. Försäkringskassan meddelade den 18 oktober 2004 ett beslut om omprövning i ett av AA:s ärenden om sjukpenning. Den 30 november 2004 inkom AA med en skrivelse benämnd "överklagande". Skrivelsen gavs in inom besvärstiden för beslutet om omprövning, men saknade uppgift om vilket beslut som överklagades. Av remissvaret framgår att kassan hänförde överklagandet till ett pågående ärende och skriftligen informerade AA om att "det inte är möjligt att överklaga ett beslut under kommunikeringstid".

Som Försäkringskassan har anfört borde kassan ha utrett om det fanns något beslut sedan tidigare som kunde överklagas. Vidare borde kassan, efter föreskriven rättidsprövning, skyndsamt ha överlämnat handlingarna i ärendet till länsrätten och innan överlämnandet dessutom ha underrättat AA om åtgärden.

Med anledning av att Försäkringskassan den 1 december 2004 skriftligen upplyst AA att det inte är möjligt att "överklaga ett beslut om sjukpenning under kommunikeringstid" vill jag därutöver framhålla följande.

De ställningstaganden som beslutsmyndigheten skall göra med anledning av ett inkommet överklagande innefattar endast en prövning av om överklagandet har kommit in i rätt tid och en bedömning av om det finns skäl att ompröva det överklagade beslutet. Frågan om ett beslut är överklagbart prövas av den myndighet som skall pröva överklagandet. Försäkringskassan hade således inte rätt att underlåta att vidta föreskrivna åtgärder med hänsyn till att överklagandet, enligt Försäkringskassans uppfattning, avsåg ett icke överklagbart beslut (jfr bl.a. JO 2004/05 s. 373). Även i det fall överklagandet avser ett ännu icke meddelat beslut bör beslutsmyndigheten omgående överlämna skrivelsen med överklagandet till överinstansen och samtidigt underrätta densamma om att något beslut ännu inte har meddelats i det aktuella ärendet (jfr bl.a. JO 2002/03 s 396).

Avslutande synpunkter

Det inträffade medförde att kassan underlät att vidarebefordra ett överklagande till länsrätten, vilket givetvis är helt oacceptabelt. En klagande måste kunna lita på att ett överklagande snabbt vidarebefordras till rätt instans, så att det kan prövas. Bristande handläggning i detta avseende medför en avsevärd risk för rättsförlust för den enskilde. I förevarande fall innebar det att överlämnandet ägde rum först efter det att AA hade anmält händelsen hit, två och ett halvt år efter det att överklagandet hade givits in till Försäkringskassan. Kassan förtjänar allvarlig kritik för det inträffade. Jag utgår från att kassan genomför en översyn av rutinerna för hanteringen av överklaganden.

Ärendet avslutas.